

København den 12. september 2025

Udlændinge- og Integrationsministeriet

E-mail: uim@uim.dk, loat@uim.dk, shn@uim.dk og mvt@uim.dk

Vedr. j. nr. 2025 – 5284

Den rets- og kriminalpolitiske tænketank Forsetes bemærkninger til forslag om ændring af hjemrejseloven, udlændingeloven, lov om knive og blankvåben mm.

Med skr. af 18. august 2025 har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet om at modtage eventuelle bemærkninger til forslag til ændring af hjemrejseloven, udlændingeloven, lov om knive og blankvåben mm. Nedenfor fremsendes alene bemærkninger til forslag om udvidelsen af meldepligten og frakendelse af førerretten for beboere på udrejsecentret Kærshovedgård.

Meldepligten

Det fremgår af Regeringsgrundlaget for 2022, at Regeringen skal se på mulighederne for at stramme reglerne for brud på opholds- og meldepligten.

Formålet med opholds- og meldepligten er at sikre de pågældendes tilstedeværelse, myndighedernes kendskab til deres tilstedeværelse og at motivere dem til at udrejse.

Spørgsmålet er, om en daglig meldepligt for alle vil bidrage til at opnå dette, eller i virkeligheden er overflødig, og for så vidt angår motivationen for hjemrejse vil resultere i det modsatte.

Opholdspligten indebærer, at man skal bo på Kærshovedgård og som udgangspunkt overnatte på indkvarteringsstedet hver nat.

Omfanget af fravær kontrolleres ved at alle ud- og indgange registreres elektronisk. Dertil kommer, at personalet noterer om beboerne er fraværende ved optegnelser i et fraværsskema, om beboeren henter sin post, deltager i Kærshovedgårds aktiviteter og ved kontrol ved stuen om natten i tilfælde af mistanke om fravær. Fravær bygger således ikke alene på de elektroniske registreringer, men også andre registreringer. Vælger en beboer at unddrage sig den elektroniske registrering ved f.eks. at gå igennem hegnet, vil han fortsat blive registreret som fraværende af personalet gennem det manuelle system.

Ønsket om daglig meldepligt begrundes med, at der tegner sig et billede af, at en andel af de indkvarterede foretager uautoriserede ind- og udgange til og fra centret på dage, hvor de skal melde sig og derved unddrager sig opholdspligten. Der er ingen oplysninger om, hvad grundlaget for dette billede er, og hvor stort problemet er.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer:” at den udbredte manglende overholdelse af kontrolforpligtigelserne i sidste ende modarbejder udsendelsesindsatsen”. Denne udtalelse bygger på, at

Hjemrejsestyrelsen har oplyst, at mere end 50 % af udlændinge indkvarteret på Kærshovedgård i perioden 1.1.23 – 31.7.24 er blevet anmeldt minimum to gange for overtrædelse af kontrolforpligtigelserne. Omfanget af anmeldelser fremgår af et svar til Udlændinge- og Integrationsudvalget 2024-25, UUI Alm.del – endeligt svar på spørgsmål 224. Her oplyses, at der i 4. kvartal af 2024 blev anmeldt 1432 overtrædelser af opholdspligten og 909 af meldepligten. De mange anmeldelser vidner om, at der allerede i dag findes et ganske intensivt kontrolsystem. Der er ingen vurdering af, om en udvidelse af meldepligten til daglig for alle vil have nogen betydning for udsendelsen. Det oplyses, at der ikke stilles forslag om ændring af straffene. Man må dog påregne øgede anmeldelser, fordi en anmeldelse for brud på opholdspligten ved daglig meldepligt altid også vil medføre brud på meldepligten. Et meget straffungt område vil i givet fald blive endnu mere straffungt med der af følgende øgede udgifter til retssystemet og behov for flere fængselspladser.

Der er afsat 5 mio. kr. årligt til intensivering af meldepligten i Finanslovsforslaget for 2026 §14.11.75.50. Det fremgår ikke om de 5 mio. kr. alene skal dække udgifterne til gennemførelsen af den udvidede meldepligt, eller om der også i dette tal er indregnet udgifter til retssystemet og kriminalforsorgen.

Forsete er enig i, at gennemføres kravet om daglig meldepligt vil kravet om proportionalitet over tid medføre, at et krav om opholds- og meldepligt bliver vanskeligere at opretholde, og man må formode, at tidspunktet for hvornår en indsats er proportional rykker frem og resulterer i, at især afviste asylansøgere vil få opholdstilladelse tidligere.

Forsete kan uht ovenstående ikke anbefale en daglig meldepligt til alle.

Frakendelse af førerretten

At fratage beboerne på Kærshovedgård førerretten vil reelt udgøre et indgreb i bevægelsesfriheden. Da bevægelsesfriheden er en grundlæggende rettighed, skal ethvert indgreb heri være proportionel. Bevægelsesfriheden for beboerne på Kærshovedgård er i forvejen begrænset af de pålagte kontrolforpligtelser, udrejsecenterets beliggenhed og de manglende offentlige transportforbindelser til og fra udrejsecenteret.

Forsete finder uht proportionalitetsprincippet, at førerretten alene bør være begrundet i førerens køreevne, alder, helbred og hensynet til trafiksikkerheden i øvrigt.

Forsete kan ikke anbefale at retten til at føre bil generelt fratages beboerne på Kærshovedgård.

På Forsetes vegne

Bodil Philip

Fhv fængselsinspektør og medlem af Forsetes bestyrelse